

Laukinis žmogus laikraščio
neskaityto. Nebuk laukinis —
skaityk ŠVIESA.

METAI VI

SÃO PAULO, 1940 M., AGOSTO - RUGPIŪCIO 8 D

Adressas: CONVENTO SANTO
ANTONIO DO PARY, São Paulo.

Nr. 32 (255)

VIENOK LIETUVA ATSIKELS GI KADA!

Kaip meška šokdino komedijantus...

Lietuvos «delegacija» nuvyko į Maskvą prašyti, kad būtų Lietuva prijungta į Rusiją. «Delegacijos» vadovas — Lietuvos «prezidentas» Justas Paleckis. Visi supranta, kad tai buvo tikrai formalumas, tikrai proga Maskvajį parodyti prieš visą pasaulį, kad ji nekaltai. Dėl to Maskva ir darė viską taip, jog atrodytų, kad ji nelabai nėnori tos Lietuvos, o tikrai Lietuvos «vyriausybė» ir patys lietuviai jiems lenda į akis su tuo įkiuriu prašymu: Susimildami, priimkite mus, nes mirštame iš bado, nuplyšę vaikėdijame... Rusų mintkata širdis, tai jie šių suvargusių balso išlausė. Bet bet su kokiu «nėnoru» tai darė, tik stebėtis reikali.

Lietuvos laisvųjų delegacija nuvyko į Maskvą dar liepos paskutiniomis dienomis. Rugpiūcio mėn. 1. d. prašė dėjo vyriausios sovietų tarybos posėdis. Pirmininkaujantis tuoju pranešė, kad yra atvykę Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių «delegatai» prašyti priimti į SSSR. Tačiau šie klausimas esąs nelabai skubus ir busias svarstomas tikrai vėliau... Ir, iš tikrųjų, Pabaltijo, taigi ir Lietuvos «delegatai» išstovėjo, lyg šuneliai, prie durų net tris dienas, kol sulaukė tos malonės — pasakyti savo didįjį prašymą! Jie net nebuvo iškilmingai įvesti, kaip Besarabijos atstovai;

je nė posėdžiuose neturėjo teisės dalyvauti. Lietuvos pažeminimas buvo kurkas skudesnis, negu Lubline 1560 metais.

Ir tikrai po trijų dienų atėjo Lietuvai ellė Justas Paleckis gavo žodį. Jis «Lietuvos vyriausybės ir lietuvių tautos vardu» prašė, kad Lietuva būtų inkorporuota į «motinos Rusijos» teritoriją ir valstybinę santvarką. Prašymo išlausę komisarai pravedė balsavimus. Pasiūkyt, kad Lietuvai suteikta labai didele garbė, nes neatsirado nė vieno burlioko, kuris būtų pabalsavęs prieš. Ir taip visu 100% stalinikiškais «seimas» patenkino savo bernų prašymą. Geri draugai neužmiršta gerų draugų. Be abejonės, Paleckis su kompartija turėjo ką nors ir iš Rusijos gauti, kad nebūtų lietuvių akmenimis užmuštas Rusai ir tuo pasirūpino. Ponomarenko siūlė, kad už visą Lietuvą Maskva jiems duotų Švenčionių apskritį. Mieliaširdingi komisarai ir su tuo sutiko: Švenčionys, Merėčius ir Vidžiai, kur gyventojų dauguma lietuviai, priskirti prie Lietuvos! Be to, jeigu Lietuva vieni norės, galės prisiskirti sau ir Maskvą, nes rubežiai bus ustrukus panaikinti. Todėl ar Švenčionių apskrityje ir Balgdudijos ar į Lietuvos SSSR teritoriją padalinimą — komisarais jokios

svarbos tatau neturi. Jų gerą širdį neabejojama šis faktas parodo. Taip pat lietuviams tik dabar pasiūkyt, kodėl spalį mėn. 10 d. pereitų metų sutarti mi šios lietuviškiausios sritys nebuvo atiduotos Lietuvai. Mat, Rusija pasiūkyt grynai lietuvių apgyventus plotus tam, kad turėtų ką vėliau Paleckiui «padovanoti», kaip kompensaciją maiūnais už visą Lietuvą.

Maskva prieš pasaulį tariasi nusi-plovusi rankas. Ji lietuvių pavergti nenorėjo. Ji net to klausimo tuoju nenorėjo svarstyti. Bet visi matė, kad lietuviui lenda, kaip kiaušė į žirnius, su savo prašymais, ir nieku būdu ju negalima buvo atsikratyti kitaip, kaip tik priėmus į savo tarpą: juk jie tris dienas stovėjo pas duris, gulauzdami rankoje kėpures, kinksenodami galvas ir ko ne ašarodami. Akmeninė širdis būtų suminkštėjusi, tai ką bekalbėti apie komisarų, kuriems lietuvių gero vė daugiau rūpi, negu jų pačių akies lėlytė...

Lietuva nebeteko nė senojo vardo. Nuo šiol ji tik — SSSR respublika.

Roma. Neutralūs stebėtojai sako, kad Italija rengiasi pulti Aigiptą. Koncentruojama kariuomenė visu pasieniu, kurios tarpe esama ir vokiečių.

grobusi Rusijos auksą, kurį ji iš Pabaltijo vyriausybės ešė nusipirkusi (!), tol negalės būti geri Rusijos santykiai su Amerika.

Vašingtonas. Amerikos vyriausybė atsiima savo piliiečius iš Pabaltijo kraštų. Lietuvoje amerikiečių (daugumoje Amerikos lietuvių) yra iš viso 100 Rusija nesutiko jų leisti grįžti per Suomiją. Todėl amerikiečiai išvažiavo per Vokietiją ir Syediją.

Kaunas. Vyriausio sovieto posėdis, kuriame Lietuva priimta į SSSR, buvo per radio transliuojamas visai Lietuvai. Kaune komunistai visose gatvėse įrengė garšakalbius, kad galėtų į «itornij» posėdį išgirati ir tie, kurie radio neturi.

Vos tik posėdis baigėsi, Kauno komunistai surengė demonstracijas eporo stadijone. Buvo savaryti visi gatvės žiopsotojai, kurie turėjo kantriai išlaudyti kelių žydų «pamokslų», šaukti valio Stalinui ir naujai SSSR respublikai.

Kaunas. Mokomojo karo laivo «Prezidentas Smetona» vardas panaikintas ir pakeistas vardu «Pirmūnas».

Kaunas. Areatų banga auga katastrofiškai. Jau suinta daugiau 400 žymėnių Lietuvos politikų, bereik visi buvusieji ministrai, beveik visi aukštesnieji karininkai. Suimtuju tapę minimas buvęs ministeris pirmininkas ir krikščionių demokratų partijos lyderis Dr. L. Distras, ministeris pirmininkas Merkys, užsienių reikalų ministeris J. Urbšys (jis Maskvoje būnamas priėmė Molotovo reikalavimus, tačiau vietiek areštuotas). Suimtas Lietuvos aviacijos viršininkas generolas Gustaitis, žymus lietuvių konstruktorius ir Lietuvos sparčių pasididžiavimas. Rusams toki kaip tik ir nepageidaujami, ir jie areštuojami.

Paskutiniai pranešimai iš Kauno sako, kad visi areštuotieji nebus dėl politinių motyvų užmušami Lietuvoje, nes dėl to galėtų kilti neramumų ir kultūringu tautų protesto. Lietuviai

(Perkelta į 6-tą puslapį)

TELEGRAMOS

Kaunas. Nauju Policijos Departamentu direktoriumi paskirtas Viktoras Bruckus.

— Nauju žemės ūkio viceministru vieton atleisto A. Skaisgiris paskirtas inf. P. Sklerius.

— Nauju žemės ūkio departamentu direktoriumi vieton agronomo V. Tkiaus paskirtas Alfonsas Zukauskas.

— Saugumo policijos (politinės policijos) viršainiku paskirtas Jonas Zdanavičius, o kriminalinės policijos viršainiku — Petras Vitulskis (Valstybės Saugumo departamentu direktoriumi, kaip jau mes seniau esame pranešę, paskirtas Antanas Snieckus).

— Kauno komendantas pulk. Bo-bella atleistas iš užimanos vietos.

— Svietimo ministerijos viceministeris Masiūnas atleistas; jo vieton paskirtas — Juozas Ziugžda.

Rusijos, panakinta ir Lietuvos kariuomenė. Tačiau jau ir prieš tai Paleckis buvo suspėjęs «apvalyti» ginkluotąją Lietuvos pajėgą.

Štai:

Atleisti iš užimanų vietų ir išmes-ti iš kariuomenės šie žymesnioji karininkai: II pėst. divizijos vadas divizijos generolas Mikas Reklaitis, kavalerijos viršaininkas brig. gen. Kazys Tallat — Kelpė, karo technikos viršaininkas brigados generolas Klemenas Popeliūka, karo sanitarijos viršaininkas brigados generolas Vladas Nagius—Nagevičius, kariuomenės teismo pirmininkas brigados generolas Vladas Mieliešis, kariuomenės teismo prokuroras brigados generolas Emilis Vimeris ir tt. ir tt. Šiuo metu karininkai šimtais areštuojami ar mėtona iš Lietuvos kariuomenės

kratras ir tt. Slapta! Jiems bus išduoto atlyginama, kadangi negalima nė vaizduoti, kad žmogus be algos galėtų valklotis visą dieną ginkluotas ir taip būti gyvas, nieko nedirbdamas.

Kaunas. Kaip žinoma, Lietuvos turtas Jungtinėse Amerikos Valstybėse, pačiam prezidentui Rooseveltui įsikišus, buvo užaldytas, t. y., jo niekam Amerikos bankai neliduos. Tuo norima apsaugoti, kad šis turtas netektų Rusijai ir kad iš jo pirmoj eilėj būtų atsiskaityta skolos Amerikai. Kaip jau mes pranešėme, Molotovas dėl tokio Amerikos vyriausybės elgesio labai supyko ir pasakė, kad kol Amerika laikys už

Kaunas. Iš kariuomenės išmestas Vytauto Didžiojo Ankstosios Karo mokyklos lektorius, Smetonaitis vyras, generalinio štabo pulkininkas Aloizas Valjušis. Jem buvo padaryta gerklės operacija. Smetonos įėjma įj pasiėmė iš ligoninės ir birželio mėn. 15 dienų išsivežė Vokietijon.

Vokietijon taip pat pabėgo ir generalas A. Plechavičius.

Kaunas. Vidaus reikalų ministerio įsakymu, Lietuvoje įsteigta darbiuinkų policija. Ji bus ginkluota, kaip ir tikrosios tarnybos policija. Jos uždavins — bendradarbiaujant su visėjja policija padėti palaikyti tvarką. Ši policija bus neapmokama. Tai bus tam tikra čekietų forma kovoti su režimo priešais ir vykdyti įvairių šnipinėjimą,

— Darbo Rūmų pirmaininkas Pranas Sulaitis atleistas; jo vieton paskirtas M. Sumauskas, o darbo rūmų direktoriumi — Vladas Lukosevičius.

— Lituanistikos instituto direktorius K. Masiliūnas atleistas, jo vieton paskirtas prof. Mykolas Biržiška.

— Kūno Kultūros Rūmų direktorius Vytautas Augustauskas atleistas; jo vieton — Vincas Petronis.

— Atleistas vidaus reikalų viceministeris Pranas Barkauskas.

Kaunas. Prijungus Lietuvą prie

BEI, FILHO & CIA. LTDA.

Visa medžiaga statybai, būtent:
Gesintos ir negesintos kalkės, plytelės, paprastos ir stiklinės čerpės, glazurutos ir su oro tarpais plytos, įvairi geležis, drėgmę sulaikančios medžiagos, miltas akmuo, degto molio vamzdžiai, baltasis cementas, tinkavimui medžiaga, izolacija, vielų tinklai, kolinas, vamzdžiai.

Vienintelis atstovas:
CERAMICA YPIRANGA LTDA
CENTRALINĖ RAŠTINĖ: LARGO DO TESOURO, 28.
TELEF. 2-8698 2-4050 2-0615
Caixa Postal, 312
Telegr.: «Beifilho»
São Paulo.

ŠVIESA

— LUZ

ORGÃO DA COMUNIDADE CATOLICA LITUANA DE SÃO JOSÉ

Redator responsavel: JESUS SABORIDO MONTANÉS

Redação: CONVENTO SANTO ANTONIO DO PARY, S. Paulo Caixa Postal 4-118. Fone 2-6288
 Assinatura: Brasil e toda America do Sul -- 12\$, Europa -- 24, Estados Unidos -- 1 dolar.
 Numero avulso -- \$300. Numero atrasado -- \$500. Iscena treciadieniais 6 -- 12 puslapių.
 PRENUMERATA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje -- 12\$000 Europoje--24\$000 ir S. Amerikoje -- 1 doleris.
 Paskiras numeris -- \$300. -- Redakcija rankrasciū nesaugo ir savo lėšomis negrazina. Honoraro niekam nemoka.
 Uz skelbimų turini neatsako.

Telegramos

Londonas. Anglijos vyriausybė ėmėsi represijų prieš japonus, kurie su areštavo apie 30 Anglijos piliečių Tokio ir kituose miestuose, kaltindami juos šnipinėjimu. Anglai sako kad Japonijoje veikia vokiečių slapta policija kuri tyčiomis provokuoja anglių-japonų konfliktą. Anglijoje kilo didžiausias pasipiktinimas. Vyriausybė sulaukė lygų skaičių žymių Loudono japonų kelonijos a. menų.

Tokio. Japonija vis labiau linkta į Romo-Berlyno ašies pusę. Japonijos užsienio reikalų ministras Matsuo ka, kaip praneša pačių japonų spauda, artimiausioje ateityje lankysis Vokietijoje ir Italijoje, tikslu susitrinti trikampio Tokio-Roma-Berlynas sąjungą. Japonija nori sujungti visą geltonąją rasę savo valdžoje ir suartėti su Rusija. Bendras tikslas -- kova prieš anglių imperiją. Japonija nori gauti olandų Indija. ir Australiją.

Sofa. Bulgarijoje uždrausta masonerija. Masonerija -- slapta, žydų įtakojė esanti, organizacija, kurios tikslas yra kovoti su Katalikų Bažnyčia ir ardyti krašto santvarką, kaip to reikia lauja žydų tautiniai interesai.

Belgradas. Masonerija uždrausta Pietuslavijoje.

Vichy. Masonerija panaikinta ir Prancūzijoje.

Bombėjus. Į Amerika atvyko indų delegacija užpirkti daug lėktuvų ir kitos karo medžiagos Indijos kariuomenei. Indai pasiryžę sustabdyti kovą prieš Angliją ir stoti į aktyvų karą prieš vokiečius. Pačioje Anglijoje indų kariuomenės yra 200.000 vyrų. Indijoje esama gerų amunicijos fabriku. Indijos uelstatymas labai bus svarbus, kai pradės japonai karą prieš Angliją Toluose Rytuose.

Londonas. Geriausi Anglų Imperijos ir viso pasaulio lakūnai yra australiečiai. Jie darė tiesiog neįtikimų triukų vokiečiams. Australija -- neišsiejamas lakūnų rezervuaras. Netrukus bus parengti Australijos karo mokyklose 185.000 lakūnų, o vien tik liepos mėn. naujų kandidatų įstojo 70.000, kurie skubomis gauna mokymą. Anglija įrengė moderniškiausias tame tolimame krašte lakūnų mokyklas ir jau matyti jų vaisiai. Ten niekas jų nepašaukia ir jie ramiai gali mokytis.

Vatikanas. Vatikano sluoksniu atšaukia paskleistas užsieniuose gaudus, esą Popiežius Pijus XII mėginąs dar kartą taikinti karūjančias valstybes. Vatikane pažymima, kad Popiežius dėl jo milžiniškų pastangų taikai išlaikyti, tačiau nė viena pusė nenorėjo jo klausyti. Tad tiesiog dabar ir tekarta, kaip išsinaikins, nes proto nė sąžinės balsas vistiek neklauso.

Vichy. Laisvųjų prancūzų vadnas generolas de Gaulle (skaityk: Gol) Pétain fašistinės vyriausybės teismo nušautas mirti, iš jo atimtas laipnis, konfiskuoti turtai. De Gaulle j tai atsakė, siūsdamas prancūzus lakūnus bombarduoti Vokietijos ir esančių vokiečių karinių taikinių Prancūzijoje. De Gaulle sako, kad antrasis teismas, prieš kurį netrukus atsietosias pats Pétain su savo germanofiliais, bus daug įdomesnis.

Netrukus bus pradėta spręsti byla kaltinamųjų Daladier, Reynaud, Blum, Campinchi, Mandel, Cot ir generolo Gamella. Vietsiems jiems gresia mirties bausmė.

Niekas prieš du mėnesius nebūtų tikėjęs, kad tokio liūdno galo dasigvyvens prancūzų tauta. Vokiečiai juos engia kiek beįmanydami, už tat prancūzai jiems pataikauja taip pat nemažesniu uolumu. Keistai!

Vichy. Per šešias karo savaites prancūzų žuvo fronte ar dingo be žinios pusantro milijono vyrų. Galima jau vien iš to spręsti, koks bajoras ir tikrai «zaibinis» buvo Vokietijos smūgis.

Roma. Italai skelbia, kad jų aviacija uždegė Haifos uostą Palestinoje. Gazolino tankai jau dega įtisa savaitė

Maskva. Vyriausiasis sovietas, su sirinkę rugpjūčio mėn. 1 d., prijungė Pabaltijo valstybes prie Rusijos ir sukūrė naują Moldavijos respubliką, kurią sudaro dalis ukrainiečių apgyventų sričių ir pusė Besarabijos, neseniai atimtos iš Rumunijos. Moldavijos respublika bus iš eilės tryliktoji. Anksčiau šis kai keno nelaimingai vadinamas skaidius buvo jau ekiriamas Lietuvai, bet dabar Moldavija ją išgelbėjo...

Madridas. Gen. Franco esąs pasiryžęs pulti Gibraltarą, jei tik pavykta vokiečių žaibinis karas Anglijoje. Visi šio kalibro «didvyriai» išeina iš olo tada kai priešėne jau parblokštas. Panašiai pasielgė ir Italijos makaronada -- stoji «kovoti» su sumušta Prancūzija

Bukareštas. Rusijai tekusioje Lenkijos dalyje siauriai badas. 3 milijonams žmonių graso bado šmėkla. Jie šiuo metu neturi jokio darbo ir duonos. Bestartinant žiemai jų padėtis bus beviltiška.

Panama. Panamos kanalo zonoje sulaukyti 81 šnipas beveik visai jie -- vokiečiai. Tuo tarpu reicho ministeris Goeringas žurnalistams išdidžiai pareiškė: Vokietija neturi jokių pretenzijų į Ameriką...

Sao Paulo. Ateinančių metų Sao Paulo biudžetas sieks daugiau vieno milijono kontų arba 100 milijardų milreisu, arba 300 milijardų litu. Lietuvos biudžetas tokia suma pralestų tikrai per kokius 700 metų. Jau iš to matyti, koks kolosas yra Sao Paulo miestas ir estadas ekonominiu atžvilgiu.

Maskva. Molotovas pasakė vyriausiam soviete kalbą, kurioje palietė Rusijos padėtį dabartinio konflikto metu. Molotovas pareiškė, kad Rusija liksianti neutrali. Smarkiai puolė Prancūzija, pažymėdamas, kad prancūzai pralaimėję ne dėl vadų stokos, bet tik dėl to, kad jie neįvertinę Rusijos karinės galybės. Vokiečiai tai suprato ir todėl rusai jiems patalkinę. Tai reiškia, kad Molotovas nevyruodamas prisipažįsta, kad Rusija sutikusi ir net padėjusi Vokietijai didžiama Europos paklūdyti po nacionalsocializmo jungu. Komunistai su naclais jau senai yra sąjungininkai!

Bukareštas. Rumunijoj kyla didelė fašistinė judėjimas, kurjame dalyvauja žymūs politikai ir kariuomenės

atstovai. Rumunai nenori leisti toliau draskyti savo valstybės vaigramas ir bulgarams. Toje Europos vietoje dar gali kilti naujas gaisras.

Londonas. Anglai skelbia, kad jų lėktuvai turėję nepaprastų pasisekimų Vokietijoje. Esąs beveik visiškai sudaužytas Hamburgas, Bremenas, Keimen ir dar apie 60 miestų. Esą provincijoje sudaužyti garšėji Kruppo fabrikai, kuriuose gaminamos sunkiausio tipo patrankos ir amunicija.

Berlynas. Vokiečiai nervingai rengiasi «zaibiniam karui» prieš Prancūziją. Iš pietinės Prancūzijos jų kareiviai skubiai traukiami artyn Lamanšo. Siaurės uostuose sukonzentruota daugybė nedidelių motorinių laivelių kariuomenei į Angliją pervežti. Kiekvieną dieną anglai laukia senai jau paskelbto didžiojo puolimo.

Rio. «Estado de São Paulo» avininkų ir vyriausių redaktorių byla dėl rengto perversmo buvo nagrinėjama Rio de Janeiro mieste. Pora kaltinamųjų nubautsi po trejus metus kalėti, kiti išteisinti. Vyriausiasis kaltininkas Armando de Salles Oliveira pasislėpė užsienyje. Jam byla bus keliamama, kai sugrįš.

Vichy. Tikra prasme badas siauria Prancūzijoje. Dar yra daugiau vieno milijono karo bėgliu, kurie sunkina vyriausybės krašto maitinimą. Vokiečiai patėmė viską, kas tik galima imti. Jeigu naclai savo «zaibiniu karu» neparblokš tuojau Anglijos, kitos žiemos Vokietija nebeįpakels. Blokada dar labiau sustiprinta ir dabartinju metu iš užsienių vokiečiai beveik visiškai nieko nebegali įsivežti.

Londonas. Anglijos laivynas iš Viduržemio jūros dalimis plaukia prieš savo krantų ginti salas nuo vokiečių puolimo. Anglai jaučiasi toki stiprūs, kad net grūauja betonines užtvanas, kurios buvo ankščiau pastatytos ant visų didesnių kelių vokiečių tankams sulaukyti. Anglų karinė vadovybė sako, kad vokiečių tankai niekad neįsikele į Anglijos krantą o jei ir išsikeltų, jų dia laukia tikras sunaikinimas.

Vichy. Visa Prancūzijos spauda labai palankiai sutiko vyriausybės žygį, kurioje uždrausta masonų organizacija, kuriai įsakymus davinėdavo tarp tautinio žydų judėjimo vadai. Prancūzai teisingai pažymi, kad negali būti toksai geras patrijotas, kurja kiekvieno jo tautą liečiančiu klausimu pirma eina pasiklausti masonerijos vadų nuomonės. Prancūzijos reikalai būdavo aptariamai ir nusprendžiami masonų ložų susirinkimuose.

Berlynas. Vėl ėmė gyviau veikti vokiečių povandeniniai laivai. Anglams vokiečiai jūroj padarė gana didelių nuostolių. Tvirtinama, kad vokiečiai naudoja naujus povandeninius laivus, kurie yra labai maži.

Vichy. Pétain nutraukė sautykios su Lenkijos vyriausybe, kuri, kaip žinoma, buvo emigravusi Prancūzijoje ir iš tenai dirgavo lenkų legijonų formavimą. Pétain pareiškė, kad praėjo tie laikai, kai Prancūzija kovojo už kitų interesus.

Tokio. Visą japonų spauda šaukia kad reikia skelbti karas Anglijai. Santykiai vis labiau blogėja.

Berlynas. Iš švedijos pranešama, kad jau visiškai nebetoli didžioji Vokietijos ofenziva prieš Angliją. Vietos jau są parengta. Labai reikalingas ir tas faktas, kad šios savaitės pradžioje Hitleris grįžo iš fronto -- iš Prancūzijos į Berlyną ir tuojau turėjo slapų pasikalbėjimą su visais žymiausias kariuomenės ir politikos vadais: Goeringu, Ribbentropu, Brautschichu, Keitel ir kitais. Bendra nuomonė yra tokia, kad pasikalbėjimo metu aptarti paskutiniąjį Anglijos puolimo planai. Taip pat labai reikalinga, kad vokiečiai skubomis darė bandymus su jaunais kareiviais norvegų uoste Trondheim, mokydami juos šlipti į krantą. gėdai sako gavę žinių iš pačių vokiečių Norvegijoje, kad puolimas įvyktas rugpjūčio mėn. 8 ar 10 dd., tai yra, savaitės ketvirtadienį ar šeštadienį. Pamatysim, ar apėjimas pasitvirtins.

Londonas. Kardinalas Hinsley pašėntins ir išdalius Anglijos kareiviams katalikams pustrėčio milijono kryželių su įrašu: «Pergalės laidas».

Sao Paulo. Sekmadienį vakarų įvyko didelė lėktuvu nelaimė ties Casa Verde. Du civiliniai lakūnai nukrito, lėktuvai nustojuos greičio ir perėjo į suktuką, ir abu užsimušė rie-toje. Lėktuvas paverstas į skeveldras.

Vašingtonas Amerikoje kasdien vis labiau įsivyrąuja nuomonė, kad reikia skubiai Anglijai eiti pagalbon. Geuerolas Peršingas, amerikiečių kariuomenės vadas Didžiojo karo metu Prancūzijoje, pasakė per visas Amerikos radio stotis kalbą, kurioje ragino amerikiečius skubiai eiti pagalbon Anglijai, nes jei Anglija pralaimėtų, Amerika neišvengiamai turėtų stoti prieš Vokietiją ir kariuoti viena. -- Karo laivyno sekretorius, prezidento Rooseveltto paskirtas iš opozicijos partijos, taip pat pasakė kalbą, kurioje pasiskakė už privalomos karo tarnybos įvedimą. Visi jie ir kiti ženklini rodo, kad Amerika sparčiai žengia karo link.

Helsinkis. Suomijoje komunistų «penktoji kolona» bandė sukelti riaušes. Maskvai pasidavę bernai išėjo į gatvę ir demonstravo, kad Suomija būtų prijungta prie Rusijos. Tačiau demonstrantų buvo tiktai keletas, ir tie patys nemokėjo suomiškai. Vienas vyrukas suuko valio Stalinui. Minis tiek iširdo, kad jį vietoj nuliudavo. Pasirodė, tai buvo rusas. Poljoja vienas demonstrantus areštavo.

Ankara. Romo-Berlyno ašies oficialiai paklausė Turkiją, koks jos pasistatymas karūjančių valstybių atžvilgiu. Turkija dabar turės pasiskakėti su kuo ji eina: Vokietija ir Italija ar Anglija.

Talinas. Estijoje įvesta mirties bausmė. Kiekvienas estas, kuris šiuo metu yra užsieniuose ir kviečiamas ngrįžta į Estiją, bus tuo pačiu paemėrtklamas mirti. Jo turtai konfiskuojami Estijos įstatymai mirties bausmės nepripažino. Verta atsiminti, kad užsieniuose komunistai vis gerkle rėkia prieš mirties bausmę.

Londonas. Anglų aviacija jau numetė ant Vokietijos teritorijos 37.000 bombų.

Londonas. Anglijos oro laivyno tarnauja jau nemaža amerikiečių. Keli amerikiečiai lakūnai labai pasižymėjo kautynėse su vokiečiais Lamanšo sąsiauryje.

Noticiario Religioso

Telegramos

EVANGELHO XIII DOMINGO

S. Lucas, op. 17, 11-19.

Aconteceu que, indo Jesus para Jerusalem, passava por meio da Samaria e da Galilea. E, entrando em uma aldeia, sahiram-lhe ao encontro dez leprosos, que pararam ao longe; E levantaram a voz, dizendo: Jesus, Mestre, compadece-te de nós. E Jesus, tanto que os viu, disse: Ide, mostrae-vos aos sacerdotes. E aconteceu que, emquan-

to iam, ficaram limpos. Ora, um deles, quando viu que ficara limpo, voltou atrás, agradecendo a Deus em alta voz; E prostou-se por terra aos pés de Jesus, dando-lhe graças; e este era samaritano. Então respondendo Jesus, disse: Porventura não foram dez os curados? e os outros nove onde estão? Não se achou quem voltasse, e viesse dar gloria a Deus, senão só este estrangeiro. E disse para elle: Levanta-te, vai; que a tua fé te salvou.

EVANGELIJA XIII SEKMADIENIUI PO SEKMINU

Luko 17, 11-19.

Atsitiko, kad keliaudamas į Jeruzalę, jis ėjo tarp Samarijos ir Galilėjos. Jį, įeinantį į vieną kaimą, sutiko dešimtis raupsuotų vyrų; jie sustojo atstui ir, pakėlę balsą, sakė: Jėzau, mokytojau, pasigailėk mūsų. Pamatęs juos, jis tarė: Eikite, pasirodykite kunigams. Ir atsitiko, kad besidami jie pasveiko.

Vienas jų, pamatęs, kad jis sveikas, sugrįžo, garbindamas dideliu balsu Dievą ir dėkodamas parpuolė veidu prie jo kojų; tai buvo samarietis. Atsilepdamas Jėzus tarė: Argi ne dešimtis pagijo? o kur devyni? Neatsirado, kas sugrįžęs duotų garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis. Taigi, jis jam tarė: Kelkis, eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave.

AR YRA LAIMĖ BE DIEVO?

Anksčiau ar vėliau gyvenimas paneigė ir Dievo niekintojų pakeitė ir metai tave išmokyš to, ką aš čia rašysiu. Bet jau ir dabar tikėk man, mano mėlai!

Be tikėjimo, be vilties, be Dievo meilės negali būti tikrosios žmogui laimės, nes joji siela yra sutverta Dievui, ir nerami mūsų širdis bus tol, kol atsilies Jame.

Be Dievo žmogaus siela niekur neras laimės. Visas sutverimas klausio jojo dėšnių. Zvaigždės nestovi vietoje, jos rieda savo keliais. Ugnis gali tik aukštin mušti, akmuo — tik žamyn kriksti. Papaldyk alėjų sumaišyti su vandeniu. Nepasiseks alle jus vis bus viršuj. Pabandyk vandenį užpilti ant aliejaus. Tuščios pasiagos: vanduo alėjuje skęsta. Kiekvienas daiktas eina paskui savo prigimties reikalavimus. Viešas juda, kruta, vieškas ieško savo vietos. Ir ramybė ateina tik tada, kai ta vieta esti jau surasta. Pabandyk sielą atitraukti nuo Dievo, ji pasidaris nerami, laistys šen ir ten, kažin ko ieškos, kažin dėl ko liūdės, kol vėl pagaliau suras savo Dievą.

Kai Lenau neteko tikėjimo, jis nerado žodžių nupiešti tai tuštumai, į kurią pateko siela atsikyrusi nuo Dievo. Pasaulis jam atrodė, lyg išmiręs miestas ilgomis, tuščiomis gatvėmis, kuriomis jam reikia slankioti. Iš kiekvieno lango žiūrėjo į jį mirtis ir sugedimas. Jis rašo:

«Nuo to laiko, kai palikau tikėjimo takus, aš netekau visokio džiaugsmo ir ramybės».

O kita kartą:

«O, būtų tikra laimė, jei tos piktos valandos, išplešusios tikėjimą, būtų praužvusios kaip gilumėj».

Neretai jauni žmonės pradeda savo tikėjimo negerbti dėl to, kad girdėję ar skaitę, jog šis ir anas didis žmogus buvo netikintis. Bet kas jį prie netikėjimo privedė: ar Dievo įsakymų nesilaikęs jo gyvenimas, tikrai pasakyti dažnai negalime. Bet vis dėlto da žniausia netikėjimo priežastis yra sugedusi širdis, o neišlaisvintas protas, didelis nuodėmingumas

Skaidri tikėjimo ugnis gali degti tik grynamo ore. Kur yra moraliskų pavėsių poškės, ten ji pradeda rusenti, mirksėti ir galop visiškai užgesa.

Jeigu surašytume, kiek religijos

to iam, ficaram limpos. Ora, um deles, quando viu que ficara limpo, voltou atrás, agradecendo a Deus em alta voz; E prostou-se por terra aos pés de Jesus, dando-lhe graças; e este era samaritano. Então respondendo Jesus, disse: Porventura não foram dez os curados? e os outros nove onde estão? Não se achou quem voltasse, e viesse dar gloria a Deus, senão só este estrangeiro. E disse para elle: Levanta-te, vai; que a tua fé te salvou.

Vienas jų, pamatęs, kad jis sveikas, sugrįžo, garbindamas dideliu balsu Dievą ir dėkodamas parpuolė veidu prie jo kojų; tai buvo samarietis. Atsilepdamas Jėzus tarė: Argi ne dešimtis pagijo? o kur devyni? Neatsirado, kas sugrįžęs duotų garbę Dievui, kaip tik šitas svetimtautis. Taigi, jis jam tarė: Kelkis, eik, tavo tikėjimas išgelbėjo tave.

Anksčiau ar vėliau gyvenimas paneigė ir Dievo niekintojų pakeitė ir metai tave išmokyš to, ką aš čia rašysiu. Bet jau ir dabar tikėk man, mano mėlai!

Be tikėjimo, be vilties, be Dievo meilės negali būti tikrosios žmogui laimės, nes joji siela yra sutverta Dievui, ir nerami mūsų širdis bus tol, kol atsilies Jame.

Be Dievo žmogaus siela niekur neras laimės. Visas sutverimas klausio jojo dėšnių. Zvaigždės nestovi vietoje, jos rieda savo keliais. Ugnis gali tik aukštin mušti, akmuo — tik žamyn kriksti. Papaldyk alėjų sumaišyti su vandeniu. Nepasiseks alle jus vis bus viršuj. Pabandyk vandenį užpilti ant aliejaus. Tuščios pasiagos: vanduo alėjuje skęsta. Kiekvienas daiktas eina paskui savo prigimties reikalavimus. Viešas juda, kruta, vieškas ieško savo vietos. Ir ramybė ateina tik tada, kai ta vieta esti jau surasta. Pabandyk sielą atitraukti nuo Dievo, ji pasidaris nerami, laistys šen ir ten, kažin ko ieškos, kažin dėl ko liūdės, kol vėl pagaliau suras savo Dievą.

Kai Lenau neteko tikėjimo, jis nerado žodžių nupiešti tai tuštumai, į kurią pateko siela atsikyrusi nuo Dievo. Pasaulis jam atrodė, lyg išmiręs miestas ilgomis, tuščiomis gatvėmis, kuriomis jam reikia slankioti. Iš kiekvieno lango žiūrėjo į jį mirtis ir sugedimas. Jis rašo:

«Nuo to laiko, kai palikau tikėjimo takus, aš netekau visokio džiaugsmo ir ramybės».

O kita kartą:

«O, būtų tikra laimė, jei tos piktos valandos, išplešusios tikėjimą, būtų praužvusios kaip gilumėj».

Neretai jauni žmonės pradeda savo tikėjimo negerbti dėl to, kad girdėję ar skaitę, jog šis ir anas didis žmogus buvo netikintis. Bet kas jį prie netikėjimo privedė: ar Dievo įsakymų nesilaikęs jo gyvenimas, tikrai pasakyti dažnai negalime. Bet vis dėlto da žniausia netikėjimo priežastis yra sugedusi širdis, o neišlaisvintas protas, didelis nuodėmingumas

Skaidri tikėjimo ugnis gali degti tik grynamo ore. Kur yra moraliskų pavėsių poškės, ten ji pradeda rusenti, mirksėti ir galop visiškai užgesa.

Jeigu surašytume, kiek religijos

Ryga. Mes pranešėme, kad komunistai, pykčio apinti dėl drąsaus latvių prezidento Ulmanio laikymosi, rengė ciniškas demonstracijas Rygoje, neįdama tušėm juoda karstą, skiriamą jo la vonni. Po šitokios rusų «kultūros» demonstracijos prezidentas buvo suimtas. Dabar jau pranešama, kad jis sužalotas... Nesunku įspėti, kas su Ulmaniu įvyko. Smulkmenas galėtų pasakoti tikrai šaltos kalėjimo sienų, kuriose Ulmanis buvo torturuojamas, plytos. O gal jį dėkietai jau žvėriškai bus užmušę, ir tik gėdydamiesi kultūringo pasaulio pasmerkimo, neskelbia tiesos.

Kiekvienas žmogus privalo pasibaurėti tokiais metodais, kurie vykdo mi ne kokiame nors komunistų pasiepiamame viduramžyje, bet pačiame XX amžiuje, kultūringo pasaulio akivaizdoje. Fizinė prievarta ir tortūros vartojamos ti tai bailių ir niekšų, kurie nebūtinai kitokių argumentų suimtam žmogui kaltinti.

Ta pačia progą tenka prisiminti ištrūkusių iš Rusijos pragaro kankintų žmonių pasipa-akojimus apie išgyventą šūrupulgičiausias valandas.

Cekietai turi ilgą 22 metų patyrimą tortūrų mone, ir sunku tikėti, kokių šėtoniškų priemonių gali sugalyoti vienas žmogus kitam į save panašiam žmogui kankinti.

Pats nekaltasis tortūrų laipsnis — nesiliaujantis tardymas. Suimtajai pradeda tardyti ir tardo tol, kol jis išvargęs nualpsta. Tardytojai keičiasi, o suka lieka vis ta pati. Kaip tik nualpęs atsigauja, tardymas pradamas iš naujo. Ši «nekalta» tortūros priemonė suardo žmogui nervus, išvaro iš proto, priveda prie savijudybės.

Kalbant apie fizines kankinimo priemones, sunku jas visas ir išskaičiuoti. Be žinomo kėrimo eiektra, vartojama labai plačiai žmogaus pakorimas už kojų ir pompavimas į vidurius

Net ir Nietzsche, kurs savo gyvenimą baigė psimiščių namuose, bailiai rašė apie tuščią savo gyvenimą: «Ach, ko dar aš siekiu savo norais?.. Nuo kiekvieno kulno aš ieškau savo tėviščių!.. Ir niekur josios nerandul... Kur mano gimtieji namai? Aš klausiu, aš ieškau ir ieškoju... Bet nerandu! O amžinasis visur, o amžinasis niekur, o amžinasis veltui...»

Prieš keletą metų prancūzijoje mirė gal būt didžiausias religijos niekintojas romanų rašytojas Anatole France. Jis norėd nieko kito, kaip tik nereikalingus ir nedorovingus dalykus. Žitų savo veikalų dėka jis labai pralobė. Jis turėjo visa, ko tik galėjo norėti. Bet nepajautė to, šis smagurių pranašas, kaip pažymi jo biografai, dažnai buvo liūdnas ir nepatenkintas. Jo sekretorius Bruison pasakoja, kad Anatole France sykį savo draugui yra pasakęs: «Jei tu galėtum pažvelgti į mano širdį, tu išsigastum. Aš netikiu, kad pasaulij dar būtų nelaimingesnis žmogus už mane. Daugelis pavydman "mano laimės", bet aš pats nežinojau, kas yra laimė nė vieną dieną, nė vieną valandą nė vieną sekundę!»

Štai kaip dejuoja siela, praradusi savo Rojų, praradusi savo Dievą, nes ji palikti reiškia žūti.

oro, kol plyšta žarū ir sklyto sienelės. Dažnai prisipažinimai išgautami pilant į nosį žibala ir kitus smarkiai erzinančius skysčius. Sukinami kono sąnariai. Sužalotas ir vos bekrėpuojas žmogus paliekamas išalkusių žurkių draugystėje, kurios jį gyvą pradeda graužti. Lupama žmogui oda, ypač tevolinčios diržas» (nuo kojų). Į žaidžias berinama druska ir kiti cheminiai degi naptys junginiai, ir tt. ir tt.

Neprošalį būtų tad paklausus: kur riamė amžiuje mes gyvename?

Ryga. Latvijos «seimas» nutarė atinti pilietybę iš kiekvieno latvio, kuris jau treji metai gyvena užsieniuose arba kuris šauklamas negrįš namo. Komunistai nori nusikratyti savo pasjuntinių užsieniuose, kurie stovi už Latvijos nepriklausomybę. Be to, jie nori palikti be pilietybės visus latvius išsvilvus, kad jie neturėtų teisės, pagal Maskvos manymą, kelti balsą prieš į begėdiškiausią Rusijos begėdiškumą.

Mat, užsieniuose, ypač Amerikoje, gyvenantieji latviai yra laisvės šalininkai ir visi smerkia savus įgamas ir Maskvos imperializmą.

Nėra jokios abejonės, kad panašių priemonių imsis ir Lietuvos «vyriausybė». Visi užsieniuose gyvenantieji latviai gali likti be pilietybės.

Ryga. Latvijos pramonės įmonės, kurių yra gana daug pačioje Rygoje ir kituose miestuose, suvalstybtintos. Įvyko dramatiškų scenų. Daugelis įmonių savininkų, ypač vokiečių, savo įmones nesutiko sveikas atiduoti komunistams. Garo katilai ir svarbeinės mašinos buvo sprogdinamos. Pereitos savaitės ketvirtadieni Rygoje aidėjo nuolatinis detonacijų trenksmas. Susprogdinta apie 200 įmonių. Įvairiose Latvijos vietose dingsta raudonarmiečiai, kuriuos naikina latviai aizsargai ir šlapiau latviai patrijotai. Rusų Latvijoje jau žuvę daugiau 100. Visur komunistai imasi griežčiausių ir žiauriausių represijos priemonių.

Helsinkis. Molotovas pareikalavo, kad Suomija grąžintų įvairias pramonės mašinas, kurias suomių buvo išsivežę iš Rusijai tekusios Karelijos. Rušai, besigirdami savo technika, nepajėgė atstatyti pramonę užgrobitoje Suomijos dalyje. Gal dėl to patjos «pakėto» technikos laipsnio rusų burliokai, pasi traukdami iš mūsų Vilniaus, išsilupinėjo net surudijusius durų ir langų užraktus ir, tarytum kokią brangenybę, išsinešė su savim į «rojų».

Canberra. Australijos vyriausybė pašaukė prie ginklo 8 klasių vyrus. Australija rengiasi karui, nes japonai tyko pasiglemžti šia anglų dominiją. Be to, australiečiai vyksta kariuoti į Afriką. Patys drąsieji Anglijos lakūnai — taip pat australiečiai.

Londonas. Anglai iš tikrųjų šmė kariuoti su vokiečiais. Jie taip sustiprino blokadą, kad jokia priekė negalės iš niekur patekti Vokietijon. Blokada taikoma Ispanijai ir Portugalijai, nes šie du kraštai importuodavo iš Saurės ir Pietų Amerikos žaliavas ir gazoliną ir šiuos daiktus paskui parduodavo Vokietijai. Vokietijoje jau jaučiamas didelis trūkumas pirmojo reikalingumo prekių.

Blokada pradėdama taikinti ir Prancūzijai su jos kolonijomis.

São Paulo. Estado vyriausybė paskyrė 1.400 kontų naujajai Katedrai Largo da Sé. Katedros darbai bus varomi kur kas smarkiau į priekį. Tai bus netik religinė šventovė, bet taip pat ir valstybinių iškilmų centras. Katedra bus aukščiausias pastatas São Paulo mieste ir tikras meno šėdėvras, išpuostas Brazilijos augmentijos ir gyvūnijos motyvais.

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Ephigenia)
Telf. 4-0316

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinika. Visiškas genorėjimo lėgydymas per 10-15 dienų su garantija. Konsultorija atidaryta nuo 3 iki 9 val. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

FOGO NA CAIXA DA AGUA

Lietuviai! Tautiečiai! Pasinaudokite! Proga!

Zemės sklypai išsimokėjimui nuo 40\$000 mėnesiui.

VILLA SANTA

CLARA

tuojau už Vila Prudenté. Sklypai parduodami beveik dykai. Kvadratinis metras kainuoja tik 12\$000. Duodamos plytos ir medžiaga namų statymui. Kreiptis galima kiekvieną dieną rnei sėkmadienis pas Vinçą Biliuą,

RUA CANINDÊ, 539.

Dokumentai įregistruoti Registro Immob. nr. 2-9-a Circunscr) Savininkas: Ant. Carvalho dos Santos,

Lietuvių Jaunime,

Dėvėkit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulig naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau.

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52

Villa Bella.

PARSIDUODA NAMAS iš trijų kambarių virtuvės ir du barakai žemės 365 m. kvadr. ir priešais 10 m. tik už 16 kontų. R. Ibiterama, 53. Adomas Jaru sėvičius. Parque Vila Prudenté arti bondės.

Dr. João Hamati

BENDROJI KLINIKA

Gimdymai, operacijos, moterų ir vaikų ligos, sifilis. Priima kiekvieną valandą dieną ir naktį. Rua Dr. Amador da Cunha Bueno, 202. Vila Lucia - via Villa Zelina.

D-ras A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Viliaus, veneros ir moterų ligų specialistas. Chirurgija. Priėmimas nuo 9-12 v. ryto ir 3-7 v. v. Ladeira Porto Geral 106, 2 andar salės 4 ir 5. (kampas rua Boa Vista e 25 de Março). Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Telefonas 2-5068.

Kas gieda -- dukart

meldžiasi

NEGALIMA GRAŽIAI GIEDOTI BAŽNYČIOJE BE

VARGONU

TAUTIEČIAI! Mūsų garbė neloidžia, kad pirmoj ir vienintelėj lietuviškoj bažnyčioj visoje Pietų Amerikoje čirpintų kokia palaikė katarinką. Mes norime, kad joje galingai gautų modernišką vargonai ir keltų mūsų dvasią malda, vestų mūsų mintis į Dievą. Tik tokį vargonai pritinka mūsų, lietuvių, bažnyčiai!

KATALIKAI! Kolonijos Kapelionai, vykdydami Jūsų pageidavimus, tokius vargonus yra Jūsų bažnyčiai jau užsakę. Po dienos kitos jie jau bus pastatyti bažnyčioje. Tai bus tokį vargonai, kurių Jūs norėjote, kurių Jūsų bažnyčiai yra vortaus moderniškiausi vargonai São Paulo mieste. Nepaisant to, kaina yra reklamine, nes vargonus, kurie kainuoja 120 kontų, fabrikas pardavė už 65 kontus. DABAR TARKITE SAVO ZODI IR JŪS!

65:000\$000 --- didelė suma.

Vienam ji būtų nepakeliamą, tačiau visiems ji yra tik menkėklas. Aukokime kiekvienas savo dalį — daugiau ar mažiau, kaip kuris išgalime. Mažiau, paskirkime bent vienos dienos uždarbį kas mėnuo, kol baigsime išmokėti skolą. Kas daugiau uždirbame, daugiau aukokime. Kas mažiau — tai mila, kas dešimtinę — tai dešimtinę, kas šimtinę — tai šimtinę, o kas kontą tai jau visą kontą.

ATSIMINKIMĖ: Neturės teisės susipratusių lietuvių katalikų sąvąs laikyti tas, kuris liks kurčias savo bažnytelės reikalams.

Dievas su juo! VARGONAI TARNAUS JUMS VISIEMS IR VISOMS BUSIMOMS KARTOMS.

TODĖL VISI, VISI, VISI

AUKOKIME VARGONAMS!

„BERNARDO“

Vokiečių fotografijų įstaiga

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė pavidinime, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576 SÃO PAULO

PREFERIDA!

Kas nori tapti tūringu, tesikreipia į loterijos namus „Preferida“. Ten garantija pilna.

Vaistinė Dom Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsienių. Taip pat yra parfumarai. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga

Tel: 3-0100

SIUVYKLA "ESTAN"

Rua Conceição, 11

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A,

Fone: 4-1940 (prie pat stoties Luz) atidarė naują skyrių — antrą siuvyklą, prie stoties Luz. Ten yra ir gyvenamas butas.

M. M. KOGANO

LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapumo ir išmatų. Sifilio ir gonorėjos nustatymas.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 242 3-as aukštas. Priėmimo valandos nuo 9-12 ir 3-7. Sekmadieniais 10-12

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose — aštrus ir kroniškas), SIFILIS Greitas ir moderniškas gydymas.

Priėmimas nuo 9-12 ir nuo 2-7. Sekmadieniais 11-12. Lengvos mokėjimo sąlygos.

RUA BARÃO DE ITAPETINGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

DARŽAI IR ŪKIAI

Netoli stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil parduodame geriausios žemės daržams ir nedideliams ūkiams. Žemė apaugusi mišku. Yra pakankamai vandens. Žemės kaina — tik 300 — 400 reišų kvadratinis metras. Geri keliai ir arti esančios stotys duoda galimybes užvesti paukėčių ūkį, versti daržininkystę, kitokių kultūrų auginimu ir įrengti pilsio namus.

Sklypai nuo 10.000 metrų išsimokėjimui pradant nuo 50\$000.

Savininkas: Cia. de Agr. Imigração e Colonização. Pardavimų Rastinė: Rua José Bonifácio, 98-1º andar — sala 4 Tel. 2-7549. S. Paulo. Sekmadieniais ir štokindieniais ištisia savaitę galima telrauti vietoje, krautuvių prieš Carvalho de Araujo stotį pas ANTONIO KIRSTEN.

aukiniai iš stoties Norte Išaina: 7,54, 9,05; 10,04 11,10; 12,14; 14,30.

Tregistruota nr. 45 iš 10-12-38, trečioje apylinkėje.

Danítstê LEVKOVIĆ

Su ilga praktika Europoje ir čia, São Paulo, gydo dantis be jokio skausmo, traukia taip pat be skausmo už \$000, įveda parcelano ir sidabro plombas už 10\$000 su pilna garantija.

R. Silva Pinta 264.

SVIESA

GAUNAMA SIOSE VIETOSE Redakcijoje: Convento S-to Antonio do Pary, Villa Zelinoje pas kun. Ražžinską, rua Sete 58 ir pas platintojus. Mieste gaunama: Largo da Sé prie laikrodžio, prie Centralinfo Pašto durų ir kampo; Luz atolyje, Rua José Paulino ir kampas rua Couto de Magalhães. Bom Retiro: Rua Aymores ir kampas rua Carmo Cintra, kioske rua José Paulino ir kampas Silva Pinto, Lapoje kioske prie stoties, Villa Anas lazijoje — Rua Camacan, Kiri lausko krautuvių, Can ndê Rua Canindê, 478, ir pas Škoruski. Mokoje: — kampas rua da Mooca ir av. Pses de Bárros kioskoje ir Rua Pmooc-1721.

ŠVIESA

Bendruomenės susirinkimas

Šaukiamas šį sekmadienį rugpjūčio m. 11 d. antrą val. popiet. Nariai dalyvausite, nes bus tariami svarbūs reikalai: salės ir mokyklos statyba. Šis susirinkimas svarstys ir patvirtins salės planą ir sąmatą. Visi privalo susirinkime dalyvauti!

BENDRUOMENĖS VALDYBOS POSEDIS šaukiamas šį šeštadienį, 7 val. vakaro.

MUZIKOS DEKADA VYKSTA SEKMINGAI

Praėjusį sekmadienį Vila Zelinoj, mokyklos patalpose, buvo devintasis muzikos dekadės koncertas.

Atidaromąjį žodį pasakė kun. Ra-gaižinskas.

Muzikas Stankūnas kalbėjo apie lietuvių artistinę muziką. Po to sekė programa, kurią pildė Bendruomenės chortatai. Programa buvo įvairi: solo, duetu, kupletų, deklamacijų, baletas iš operetės „Didvyriai“ ir choro dainos. Ypač visiems patiko ir susilaukė entuziastingo blaivimo J. Stankūno „Pirmyn į kovą už tėvynę“. Chorisėtas buvo apsirėgusios lietuviškas drabužiais. Dėl naujybės susirinkusiems buvo ir baletas, kurį atliko choristės tautiniai drabužiais. Visuomenė, kurios buvo priekštami visi mokyklos salės, šiuo lietuviškos dainos koncertu buvo patenkinta ir turėjo labai gražios progos įsitikinti, kad Bendruomenės choras atlieka didelį kultūrinį ir kartu tautinį darbą, daina žadindamas meilę Gimtiniam Kraštui.

BENDRUOMENĖS EKSKURSIJA SANTOS

bus 25 d. rugpjūčio m. Kas nori dalyvauti ekskursijoje, privalo ligi 18 d. rugpjūčio užsirašyti ir sumokėti pinigais. Ekskursija išvažiuos iš São Caetano stoties.

LIETUVA NEŽUS!

Toksai privalo būti dabartiniu momentu kiekvieno lietuvių patrijoto šūkis ir šūkis. Sakome patrijoto, nes aišku kiekvienam, kad pasigalėjimo vertjeme įgamoms Tautos reikalai ne kiek nerūpi. Taigi, tikriems lietuviams, savo krašto sūnams ir dukroms dabartinis momentas uždėda daugiau pareigų, negu anksčiau. Kiekvienas lietuvis privalo rasti laiko ir laisvę lietuviškam darbui ir lietuviškai sąmonei

Laikrodžių Gydytojas

Lietuviai Pijus Kadevičius Gydo „susirgusius“ įvairių firmų ir visokių rūšių laikrodžius. Taiso ir įveda naujas dalis pagal reikalą. Laikrodžius išvalo ir jie vėl įgauna naują išvaizdą ir šjimo tikslumą.

Be to, taiso apirankes, auskarus, žiedus ir kitus panašius daiktus.

Darbas sąžiningas ir ga-rantuojamas. Lietuviams duodama nuolaida. Užsiekite ir išsikiškite!

Pijus Kadevičius

Rua 9 — Nr. 9
Villa Zelina

stiprinti. Šis kraštas ne jo įstatymais nereikalauja, kad svetimieji atsakytu savo tautinių savybių. Įstatymų ribose turime pilną teisę dirbti lietuviškąjį darbą. Kadangi dalis mūsų tautiečių nueina išgamų takais, likusiems reikia užpildyti dezertyrų paliktos spragos. Kiekvienas susipratęs lietuvis turi pajusti pareigą remti lietuviškąjį darbą čionai ir pats jame pagal išgales dalyvauti. Jokie pasiteisinimo nepriima dabartinio momento svarbumas. Dabar yra tik tokie du klausimai: Su lietuvių tauta ar prieš ją. Kas kaip į šiuos klausimus atsako, ir kelią savo veikimui jau turi. Jei su lietuvių tauta — tai ir su lietuviškuoju darbu. Ypač Kolonijos jaunimas privalėtų daugiau susirūpinti savo likimu. Jis privalo mesti tą pasyvų snaudulį ir aktingai įsijungti į lietuviškojo darbo darbininkų eiles, į organizacinį gyvenimą.

Visiems lietuviams šiandien turi būti kelrodžiu vyriausias visos mūsų Tautos tikslas — Lietuvos laisvė. To atkakliai visi siekiame ir tam dirbkime, vedini šūkiu: Lietuva nežus!

VERGŲ PSICHOLOGIJA

Tragiškas mūsų Tautos istorinis likimas paliko skaudžių žaizdų daugelį lietuvių dvasioje. Joje vergija iržė kruviniu rėžniu ir suformavo vergų psichologiją. Kaip žinoma, vergui viskas atrodo gera ir idealu, ką tik jis mato pas savo poną, ir viskas bloga — ką mato pas kitus ar savo paties varganų lūnoje. Ką pasakė ponas — vergui šventa tiesa, prieš kuria jis eina klupščiomis ir be kepturės. Ir nebandytu vergo itikinėti, kad jis negarbingai elgiasi, nes tuojau palydėsi kailį. Vargas — žmogus be savigarbos, pasigalėjimo vertas padaras, kurį dažnai galėtume gretinti la-biau su negyvu daiktu, negu su gyvais žmonėmis.

Skaudu prisipažinti, kad vergiškumo apraiškų ir liekanų apšėję yra ir mūsų tarpe. Jūs žmogus tamsesnis, juo vėgiškumui tokio žmogaus dvasioje išbujojti yra geresnė dirva. Niekas nebūtų tikėjęs, kokio akumo pastarųjų Lietuvos įvykių atžvilgiu laikosi beveik visa Pietų Amerikos ir dalis Šiaurės Amerikos lietuvių spaudoje. Viskas jų patriotizmas, visa demokratijos meilė ir visas humaniškas buvo paremtas vien tik ant neapykantos katalikams. Užteko vienintelio fakto — kad komunistinė laikinoji Lietuvos vyriausybė paskelbė kovą Bažnyčiai ir beteisiais pavertė 85% Lietuvos gyventojų katalikų, nutraukė santykius su Sveatuoju Sostu — ir jau jie nesitveria džiaugsmu, jau jie akiai užsimerkia ir Maskvos durtuvų smagaliais palaikoma kelių degeneratų būrelį šlovina be galo, be krašto! Ir dar kiekviena proga jie vis triūbija, kad esą demokratai, kovoja už kiekvieno sąžinės laisvę! Nieko sau laisvę! Vadinasi, kai tautininkai Lietuvoje

spaudė ir varė visokį netautininkišką darbą — buvo negerai, nebedemokratišką. Pilnai su tuo sutinkame. Bet kai Kauno žydbernis užspaudė 85% krašto gyventojų būrą, atėmė iš jų įgimtas teises, saurdė katalikų organizacinį gyvenimą, išdraskė lietuvių patrijotines Salių Sąjungos ir kitas organizacijas, pagaliau, atidavė Lietuvos brangiausią turtą — laisvę dvigalviui rusų ereliui sudaryti — tai jau gerai, jau demokratiškai! Apsaugok mus, Dieve, nuo šitokio demokratijos supratimo. Tas pat ir su seimu: smetoni-nis seimas buvęs ne demokratiškas, rinkimai į seimą buvę cenziniai, o dabartinis „seimas“ — jau necenzinis, jau demokratiškas, jau visų lietuvių valios reikėjas!! Koku tokius komunistiniu kosmaru atsiduodančius straiptinius net skaityti. Nesinori tikėti, kad lietuviui šitaip būtų sumenkėję, supuvę savo dvasioje, kad jau moralės plunksnoje nebėliko nė už surudijusį graį. Nemanome, kad antreliginis nusiteikimas galėtų taip žmogų apakinti. Religijai įsitikinimai, kaip ir kiekvienam žmogui reikalingas ir kiekvienas kultūringas žmogus juos pagerbia, nesidėdamas teisėju ir nespėdamas, kuro įsitikinimas geresnis. Džiaugtis, kad Lietuvoje katalikai liko beteisiais dalktais kruvinoj šėkos sąujoj, — gali tik nebent pusprotis, moralinis iškrypėlis ar parsidavėlis išgama, kuriam jau viskas vistiek, nes viską jis parduoda už Maskvos rublį. Kodėl turėtų būti gerai, kai šėka tortūruos ir pias katalikus, o negerai, kai Hitleris ar kitas kuris diktatorius pivė tuos pačius komunistus? Mums rodos, vienu ir kitu atveju kentėjo žmogus — su jausmais ir širdimi, su troškimais gyventi ir būti laimingas. Kodėl negerai, kai kenčia vokiečiai komunistas, o jau gerai — kai kenčia lietuvis katalikas?

Nėra šioiam šėtoniškam džiaugsmui kitoklo paaiškinimo, kaip tik vergų psichologija. Jų dvasia jau sulaužė ir Maskvos vergija. Jei net jiems patiems Stalinas lieptų kurią dieną iš-piauti nugaroje tris diržas, tai ir tuo atveju jie šuns glaudumu laišytu jo azijatišką batą. Tokia vergų psichologija.

SVARBUS PASTARIMAS

Konsulate šią savaitę įvyko svarbus pasitarimas įvykių Lietuvoje reikalui. Pasitarime, kuriame dalyvavo visų didžiųjų Kolonijos lietuviškųjų organizacijų atstovai, nutarta kreiptis į Brazilijos vyriausybę su tokiu pareiškimu:

Jo Ekscelencijai Dr. Oswaldo Aranha, Užsienių Reikalų Ministeriui, Rio de Janeiro.

Keturiasdešimt tūkstančių lietuvių, gyvenančių Brazilijoje, vardu prašome padaryti intervenciję pas Jo Ekscelenciją Dr. Getulio Vargas, garbingąjį didžiosios Brazilijos Prezidentą, kad nebūtų pripažintas Rusijos aktas, kuriuo Lietuva, neisprovokuotos agresijos auka, buvo inkorporuota Sovietų unijon. Taip pat prašome, kad Brazilijos vyriausybė pripažintų dabartines atstovybes ir konsulatus, kaip laisvosios Lietuvos reprezentantus, suteiktų mo-

ralinę paramą Lietuvių Tautai jos suukioje kovoje už laisvę.

Šis pareiškimas nutarta skelbti ir vietos brazilų spaudoje. Be to, dar nutarta ir plačiau painformuoti brazilų visuomenę apie tikrąją padėtį Lietuvoje ir kituose Pabaltijų kraštuose. Pabaltijio valstybių Biežulių Sąjunga, kuriai priklauso daug žymių brazilų visuomenės asmenų, maloniai sutiko pasirūpinti propaganda spaudoje. Pasitarimo dalyviai labai pageidavo, kad kiekvienas lietuvis pagal išgales pri-lėdų prie to, kad pasaulis sužinotų Lietuvai padarytą skriaudą. Visu su-sipratusių tautiečių pareiga šiuo metu elgtis taip, kad nesukeltume kokių ju-rimų ar neapykantos visiems lietuviams.

Pasitarime šėkeltas ir kitas nema-ziau svarbus dėsniis: nelietuviško nusie-tatymo lietuviams, kurie pritaria Lietu-vos laisvės pražudymui, nelai-kyti bendro Kolonijos reikalui atžvilgiu lietuviams ir juos traktuoti, kaip lietuviškai kalbančius išgama, paisančius sveitimu, uš lietuvių ir lietu-vybės, reikalui

KUR DINGO ZIEMA?

Slemet São Paulo mieste nebuvo žiemos. Jau pats vidurdienis, o šalčio vis nėra. Atvirkičiai, kartais taip pa-kaitina atogrąžų saulutė, kad net šėpė-kaitais vėržiasi iš kaktos. Žmonės sa-ko, kad jei prasta žiema, tai nešėkėta ir vasara gali būti. Mums, europie-čiams, žinoma, taip geriau.

BAŽNYTINĖ KRONIKA

— Marijos Dukterų Sodaliotojos su-rėms šį sekmadienį 7,15 val. bus šv. Mišios ir bendra šv. Komunija. Iš-pažinties bus galima priėti išvakarė. Su-sirinkimas bus sekmadienį 2 val. p. p. — Mokyklų mokinių išpažinties šėštadienį bus klausoma nuo 4 ligi 6 val. vakaro. Bendra Komunija sekun-dienį, 8 val. ryto.

— Dievo Motinos Dangun Ent-mo šėventė Villa Zelinoj ir Sv. Antano bažnyčioj bus areinancijos savaitės, bei virtadienį, rugpjūčio m. 15 d. šv. Mišios Villa Zelinoj bus 8 val. ryto, o va-karinės pamaldos — 7 val. vakarė Sv. Antano bažnyčioj — 11 val.

(Atkelta iš pirmo puslapio)

Bus išvežami į Solovkus, į kitas Sibiro vietas ir ten nužudomi arba numirinami badu. Taip saugiau.

Pasitvirtino ir tai, ką mes anksčiau rašėme apie prof. Voldemarą. Jis su-sai prievarta išvežė iš Lietuvos ir paskelbė, kad jis priėmęs jų pilytybę ir profesoriaujas Rusijos gilumos-un-versitete. Iš tikrųjų, prof. Voldemaras buvo tuojau šėkstu ištrūmęs, į tolimąją šiaurę — į koncentracijos ste-vyklas „profesoriauti“, kur bus ne-trukus užnuodas, o gal jau dabar gyvo nėra. Dėl jo vienas Pietų Amerikos lietuvių komunistų laikraštis jau rašė, kad rusai negerai daro, palikdami gy-vą prof. Voldemarą. Paties klausimo mes neliečiame, tik norime pastebėti, kad kraujo svauguly apėmęs neviena nelaiminga mūsų tautietį ir užsienio-sa, kur prieš kraują ir mirties baugm varoma didžiausia akcija. Nėra jokios abejonės, kad pasikėtus aplinkybėms ir pas mus, Brazilijoje, atsirastu mair-ninkų, kurie dabar tik per spaudą ir kitais būdais rodo savo „demokratikumą“. Kai tauta šitokio laipnio dasigyvena, tai ženklas, kad moralinis supuvimas yra visiškas ir nieko su tokiais nariais gero negalima tikėtis pasiekti.

Tuo tarpu tortūros siaubia Lietu-vos žemė ir dualūs kankinamų vaito-jimai, kurie kyla iš kalėjimų rūšių. Sa-ko, kad Lietuvos laisvė ir jos garbui sūnūs barbarų kalami prie kančios stulpų. Tai vyksta XX amžiuje, kul-tūringoje Europoje, ašle žmogėdru besidžiaugiant ir beaustinėjant kruvi-nas aukas!

Visi suimtieji išvežti į Maskvos kalėjimus. Sulimami visi prieškomunisti-nio nusistatymo intelligentai.

Svetimšaliu Registracija ir „CARTEIRA IDENTIDADE“ „MODELO 19“

SULIG NAJU ĮSTATYMU, KAINA PAPIGINTA. AGENCIA RALICKAS

tiekia visas tuo reikalui žinias ir priruošia visus dokumentus „Carteira“ galutinai išgauti už 58\$000. Raštinė atidaryta nuo 8 iki 18 val.

Rua dos Gusmões, 324
netoli Gabinete de Investigações).
Bondės iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.